9-SINF. O‘ZBEKISTON TARIXI
CHSB-1.

III variant. Sana: ________________
Sinf ______ O‘quvchining F.I.SH.______________________________________

1. ***“Ayniqsa ul xazrat Abdullaxon zamonida va shu kunlarda, ya'ni to‘qqiz yuz to‘qson uchunchi yilda obodonchilik kundan-kunga ortmoqda”.*** **Ushbu jumlalar muallifi toping. (Bilish–2,5 ball)**

A) Muhammad Solih B) Zahiriddin Muhammad Bobur
C) Muhammad Shayboniyxon D) Hofiz Tanish al-Buxoriy

2. Shayboniylar davlatida bosh qozi yana qanday nom bilan atalgan? (Bilish–2,5 ball)

A) qozi o‘rda B) qozi kalon C) qozi xos D) qozi rais

3. “Muzakkiri ahbob” (“Do‘stlar yodnomasi”) asarining muallifi kim? (Bilish–2,5 ball)

A) Do‘st Muhammad Sulton B) Hofiz Tanish Buxoriy
C) Ahmad Donish D) Hasanxoja Nisoriy

4. Shayboniylar davlatida lalmi yerlarda yashab, dehqonchilik, chorvachilik bilan shug‘ullangan va yarim ko‘chmanchi hayot kechirgan urug‘larni belgilang. (Qo‘llash – 4,5 ball)

1. Qarluq; 2. Kenegas; 3. Qang‘li; 4. Baxrin; 5. Barlos; 6. Yuz; 7. Jaloyir; 8. Saroy.

A) 1,2,4,7 B) 2,4,6,8 C) 1,3,5,7 D) 2,3,5,8

5. Mavzu yuzasidan olgan bilimlaringizga tayanib quyidagi fikrlarga “ha” yoki “yo‘q” deb javob bering. (Qo‘llash – 4,5 ball)

№	Ma’lumotlar	Ha	Yo‘q
1	Shayboniy hukmdorlar – Suyunchxojaxon, Ko‘chkunchixon, Abu Sa'idxon davrlarida markaziy hokimiyat kuchli salohiyatga ega emas edi		
2	Abdullaxon II ning vafotidan so‘ng taxtga chiqqan Abdulmo‘minxon hukmronligi olti yil davom etgan		
3	Ubaydullaxonning ichki kelishmovchiliklarga barham bera olmaganligi eronliklar tomonidan Hirot ikki marta bosib olinishiga sabab bo‘lgan		
4	Shayboniy hukmdor Abdullaxon II mamlakatni birlashtirishga, markazlashgan davlat boshqaruvini tiklashga erishadi		

A) 1-yo‘q, 2-yo‘q, 3-ha, 4-ha B) 1-ha, 2-yo‘q, 3-yo‘q, 4-ha

C) 1-yo‘q, 2-ha, 3-ha, 4-yo‘q D) 1-ha, 2-ha, 3-yo‘q, 4-yo‘q

6. Quyidagilardan Shayboniyxon tomonidan Samarqandda qurilgan madrasalarni belgilang. (Qo‘llash – 4,5 ball)

1. Modarixon madrasasi; 2. Xoniya madrasasi; 3. Qutb Minor madrasasi; 4. Abu Said madrasasi; 5. Baroqxon madrasasi; 6. Qulbobo Ko‘kaldosh.

A) 2,5,6 B) 2,4,6

C) 1,2,3 D) 1,3,5

7. Quyidagi inshootlarni ularning joylashgan o‘rni bilan moslashtiring. (Qo‘llash – 4,5 ball)

1. Toshkent; 2. Turkiston; 3. Karmana.

a) Baroqxon madrasasi; b) Qosim Shayx masjidi; c) Shayboniyxon masjidi.

A) 1-a, 2-c, 3-b

B) 1-a, 2-b, 3-c

C) 1-b, 2-c, 3-a

D) 1-c, 2-a, 3-b

8. Mavzu yuzasidan olgan bilimlaringizga tayanib quyidagi fikrlarga “ha” yoki “yo‘q” deb javob bering. (Qo‘llash – 4,5 ball)

№	Ma’lumotlar	Ha	Yo‘q
1	Avvalgi sulolalar davrida Movarounnahr va Xurosonda yuksak darajada rivojlangan madaniy an’analar shayboniylar davrida ham davom etdi		
2	Shayboniylar davrida mamlakat madaniy hayotining asosiy markazlari Kabul va Marv hisoblangan		
3	Shayboniylar davri miniatyurasining oldingi davrlardagi miniatyuralardan farqi, unda oddiy xalq vakillari aks ettirilmaganligida edi		
4	“Muzakkiri ahbob” asari O‘rta Osiyo, Eron va Hindistondagi adabiy muhit haqida boy ma'lumotlar beradi		

A) 1-ha, 2-yo‘q, 3-ha, 4-yo‘q

B) 1-ha, 2-yo‘q, 3-yo‘q, 4-ha

C) 1-yo‘q, 2-ha, 3-ha, 4-yo‘q

D) 1-yo‘q, 2-ha, 3-yo‘q, 4-ha

9. Shayboniylar davlatida tovar tarzida qo‘shin ta’minoti uchun olingan soliq (a) va hukumat qo‘shinidagi askarlarga oziq-ovqat, ot, tuyalar uchun yem-xashak solig‘i (b) olingan.Quyidagilardan (a) va (b) o‘rniga mos javobni qo‘ying. (Qo‘llash – 4,5 ball)

1. “Tog‘ar”; 2. “Targ‘u”; 3. “Oshlig‘”; 4. “Shulen”.

A) a-2, b-4 B) a-1, b-3

C) a-3, b-4 D) a-4, b-2

10. Quyidagi ma’lumotlarni tahlil qilib, Eyler-Venn diagrammasiga mos keladigan javobni toping. (Mulohaza –5,5 ball)

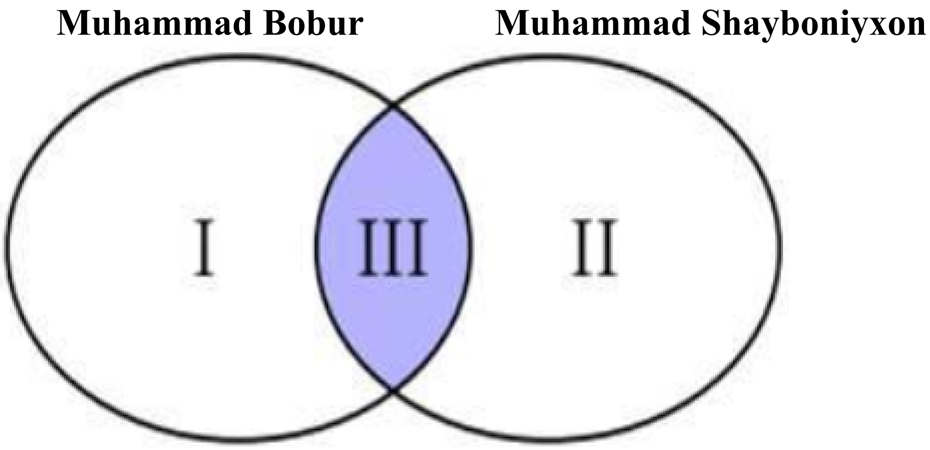

a) 1512 yil 28-aprelda Ko‘li malikda sodir bo‘lgan jangda g‘olib bo‘lgan;
b) Zarafshon bo‘yidagi Saripul qishlog‘i yaqinida bo‘lgan jangda mag‘lub bo‘lgan;
c) 1480-yillarda Abulxayrxon vafotidan so‘ng Dashti Qipchoqning asosiy hududida o‘z hukmronligini o‘rnatmoqchi bo‘ladi;
d) Eron hukmdori bilan jangda halok bo‘lgan;
e) Temuriylarning to‘xtovsiz janglari va og‘ir soliqlaridan toliqqan xalq uni qo‘llamagan. Keyinchalik Movarounnahrni tark etishga majbur bo‘lgan;
f) Samarqand shahrini egallash uchun kurashlar olib borib, uni egallashga muvaffaq bo‘lgan.

A) I-b, e; II-c, d; III-f
B) I-a, e; II-b, f; III-c
C) I-b, f; II-d, e; III-c
D) I-a, b; II-c, d; III-f